

tíðindablaðið

söslalurín

Útgevandi: P/f Söslalurín
 Aðrygdarblaðstjóri: Jan Müller
 Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
 Blaðfólk: Hogni Djurhuus og Randi Jacobsen
 Uppseting: P/f Söslalurín
 Prent: P/f Pressan 1981

Argjavegur 26,
3800 Argir.Postsmoga 76,
3800 Tórshavn.

Telefon 118 20.

Tá sambandsflokkurinn skifti ham

oddagrein

AFTUR NÚ SKRIVAR formaðurin í sambandsflokknum, at javnaðarflokkurinn hevur broytt kós fyrri 10 árum síðani. Hann sigur, at flokkurinn fór longur til vinstru og gjørdist loysingarflokkur.

SAMSTUNDIS SIGUR Pauli Ellefsen, at hetta var orsökini til, at politiska samstarvið millum javnaðarflokkinn og sambandsflokkinn ikki kundi halda fram, men at javnaðarflokkurinn varð noyddur at finna sær aðrar flokkar at arbeiða saman við, sum t.d. tjóðveldisflokkinn og fólkaflokkinn.

HESUM HAVA VIT víst aftur ferð eftir ferð. Vit hava víst á, at grundsjónarmiðini hjá javnaðarflokknum eru tey somu, at virkis-skráin, sum av og á verður endurskoðað, framvegis byggir á tey óbroyttu grundsjónarmiðini, bæði tá talan er um tjóðskaparspurningar, um figgjar og búskaparpolitikkin, um mentunarpolitikkin, sosialpolitikkin o. s. fr.

TA BROYTU KÓSINA setir formaðurin í sambandsflokknum í samband við eina útskifting av manningini í javnaðarflokknum. Her kunnu vit vísa á, at tey elstu umboðini fyrri javnaðarflokkinn á tingi fóru burtur úr í tjóðarskeiðnum frá 1966 til 1970. Tá doyðu P. M. Dam. og J. H. Danbjørg. Til valið í 1970 tók J. P. Davidsen seg burtur úr politikki vena aldur. Tá vil siga, at tann stóra útskiftingin í manningini hjá javnaðarflokknum fór fram í tjóðarskeiðnum frá 1968 til 1970.

Í MEIRA ENN FYRA ár eftir hetta hevði javnaðarflokkurinn eitt frálíkt samstarv við sambandsflokkinn. Flokkurinn hevði eitt frálíkt samstarv við Kristian Djurhuus og Trúgva Samuelsen. Samstarvið við tey yngri sambandsmenninar, sum fyrstu ferð komu inn á ting í 1970, var eisini frálíkt. Hesir vóru Jógván Olsen, Jóh. M. Olsen og Agnar Nielsen. Við hesi manningini var sambandsflokkurinn ein loyural samarbeiðsflokkur.

MEN SO KOM VALIÐ Í 1974. Nú var tað sum um halastjórnaða var komin á tann politiska himmalin. Til tað valið varð núverandi formaðurin í sambandsflokknum uppstillaður. Hann legði út í valstríðið við at bríða javnaðarflokknum, at hann onki hevði fingið framt at sínum politikki tey átta árin, samgongan hevði sitið. Javnaðarflokkurinn hevði bara verið við til at reka politikkin hjá sambandsflokknum.

SJÁLVANDI STÓÐU javnaðarfólk sum kánus. Tey kendu sambandsflokkinn sum ein hólvgan, sakligan og loyulan samarbeiðsflokk. Men nú hvarv tann hólvgi og sakligi sambandsflokkurinn. Frá einum degi til annan varð loyalteturin móttvegis samarbeiðsflokknum blaðkaður yvir borð. Og hesum vildi javnaðarflokkurinn og javnaðarfólk ikki finna seg í.

HUGSIÐ TYKKUM, AT ein grannskoðari, sum hevði gingið niðri á asfaltinum og lítið og onki vísti um tað, sum var farið fram í samgonguni og í landsstýrinum tey átta árin, skal trína fram við slíkum briksli. Vit kunnu minna á orðini hjá landsstýrismanninum í figgjarmálum, tá hann í Dimmalætting fyrri stuttum segði, at løgmaður var ein ótangi. Orðini vóru sera beinrakin.

TAÐ STENDUR FAST, at javnaðarflokkurinn hevur ikki broytt kós, hvørki so ella so. Men tað stendur minst líka fast, at sambandsflokkurinn hevur skift ham, at tann hólvgi og sakligi sambandsflokkurinn er horvin og at loyalteturin, sum sambandsflokkurinn altíð sýndi móttvegis sínum samarbeiðspartnarum er blakaður yvir borð.

Í EINUM SAMARBEIÐI krevur javnaðarflokkurinn loyaltet. Hetta vísti sambandsflokkurinn. Og hetta veit sambandsflokkurinn.

Peningaoyðsl og borgarligur politikkur

Vit hava hesi seinastu árin hoyrt nógv um vaksandi undirskotið á gjaldsjavnanum hjá borgarliga alternativinum í Føroyum. Og hetta verður alt størri sum stundir liða.

Men tað eru tó ikki bert borgarligu politikkarar her í Føroyum, sum vinna hesar rekordir í peningaoyðslu.

Tak t.d. brøðraflokkar teirra í Danmark. Fyri

fáum mánaðum síðani tosaði danski forsætisráðharrin um eitt hall á gjaldsjavnanum uppá umleið átta milliardir, men nú tøluni eru komin fram í ljósið nærkast talið nærri teimum 18 milliardunum.

Hetta er júst tað øvugt av hvat hent er í SVørki. Har er munurin bert tann, at har ráða javnaðarmenn.

Tá hesir komu fram at var hallið á gjaldsjavn-

anum 20 milliardir. Nú er ikki bert javnvág, men nú er enn tá yvirskot.

Tá sum politiskir eygleiðarar í Danmark tó eru enn meiri bangnir fyrri, er statsskuldin. Tá javnaðarstjórnin legði frá sær var hon umleið 50 pst. Nú er statsskuldin 73 pst. og væntandi er, at skuldin verður um 100 pst. í komandi ári.

Eilif og hin sosiala samvitskan?

Tað er einki löggið í tí at tygum Eilif eru sígur og vónbrotin yvir at sosialpolitikur tygara er vorðin fiasko. Men sum tann klóki maður tygum eru, munnu tygum hava havt varhugan av, at av teimum gørpum tygum hava valt at vera saman við, var lítið annað av vænta.

Samgongugudansur við afturstigi

Flestu av lagsmonnum tygara eru so langt til høgri at teir óivað meta sosial afturstig fyrri framstig at vera. Vit hoyrdu í øllum førum í útvarpinum, at tygum av samgongumonnum Óla Breckmann og Svend Aage Ellefsen vóru skýrdur reyður sosialistur (versta ókvæmisorð í borgarligum kredsum) bert tí tygum royndu at fremja nakrar vanligar sosialar ajourføringar.

Lætt at geva lyfti — tungt at halda orðið.

I blaðnum »Javna« nr. 1, 83, siga tygum at hin

sosiala tænastan má útbyggjast í sama mun sum samfelagið sum heild. Her hava tygum ikki verið maður at hildið orð, tí tað er framvegis um vit sleppa undan tí skomm, at senda 5 av smæstu og veikastu landsmonnum okkara av landinum, av tí at hetta »rika« samfelag hvørki eigur húsarum ella hjartarum, at hýsa teimum.

Mannamunurin

Tá tygum fyrri opnari útvarpsmikrofon, vóru spurður um hesi 5 skuldu av landinum svaraðu tygum stutt: Nei (lat okkum vóna at tygum segdu satt) men tygum nýttu drúgvu tíð at greiða okkum frá hvussu nógv tað kostaði ikki at senda tey av stað. — Var hetta neyðugt Eilif??? Aldri hava vit hoyrt tygum fara til mikrofonina at greiða okkum frá hvat t.d. allir teir musikkepædagogar kosta sum tygum í hópatali hava innflutt til landið, og hvør uppgáva tað er at geva frálæru í musikkttølum so

dýrum sum einig hevur ráð at eiga.

Taka vit so ein annan samfelagsbólk — tey superintelligentu — ið nema sær dýran ókeypis lærdóm við landsins lærostovnar, ja, tá hevur pípan — orsakið piccolo-floytan — eitt heilt annað ljóð. Vit hoyra hvussu hvørt fjós, hvørt neyst og hvør garasja við Gøtu-gjógv, vara innrættað til lærdómsborgir, eingin tosar um hvat tað kostar — tað skal bara koyra — sum teir klóku siga.

Í Flokksmanna-bátinum

Eg eri so góðtrúgvinn, at eg meti at vilji tygara, hóast alt hevur verið góður, men sum áður sagt, so hava tygum verið í ringum selskapi. Eg meti stóðu tygara at vera sum hjá Sjúri við Gellingará í flokksmanna-bátinum. Hann var ikki óndur eins og teir, men minnst til at á lagnustund gjørdist teirra lutur eisini hansara lutur.

Avvarandi

Avoldað hugsan

Mundi dottið á reyvina, tá eg las í Sosialinum, at Jens Dalsgaard er diskvalifiseraður til eina byggi- og býarskipanarnevnd, tí hann er sosiologur og tessvegna ikki »byggikønur«. Hvat er hetta fyrri nakað tvælt? Aðastaðni verður nevniliga lagdur dentur á, at innan býar- og umhvørviskipanir, sum nevniliga ikki bert eru arkitektonisk og byggifrøðilig oki, men mál sum viðkoma menniskjaligum viðurskiftum, har verða ikki minst sosiologar, psykologar og umhvørvisfrøðingar settir í avgerandi stovr.

Ibúðir, umhvørvi og býarskipan eru ikki einans mál fyrri turrar teknokrat-

ar. Tað eru spurningar sum viðkoma menniskjum, sum skulu hava eitt umhvørvi, eina »verð at liva í«, sum Mikis Theodorakis tekur til. Tessvegna átti tað at verði so, um vit skulu brúka frøðingar yvirhøvur, at frøðingar innan menniskjalig viðurskipti lögdu sær stóru linjurnar, meðan teir sonevndu »byggikøn« vóru hondlangarar.

At havt ein sosiolog sum formann fyrri einari býarskipanarnevnd, hevði aðastaðni verið ein uppløgd sjálvfylgja. Men so leingi turrir juristar altíð hava seinasta orðið í okkara samfelag, so er tað ikki tórvur fólkisins, men hugaheimur teknokrat-

anna, sum er avgerandi.

Kanska tí er býarbyggingin í Havn heilt hol í høvðið. Hon tykist at vera eins og onkur »Lego-býur« fyrri arkitektar og tórvur íbúgvanna og trivnaður liggur eftir. Nógvastaðni í hesum »býarskipanum« mást tú ganga ein tíma fyrri at finna so mikið sum eina kiosk. Aðastaðni, har m.a. sosiologar skipa fyrri, finnast »miðdeplar« í øllum nýgbygdum okjum, við m.a. bókasøvnnum, handlum, mentanarvirksemi og spællássum. Men juristarnir hava jú sitt spælláss útí á Tinganesi.

-kp.